

Vormvrije M.E.R.-beoordeling

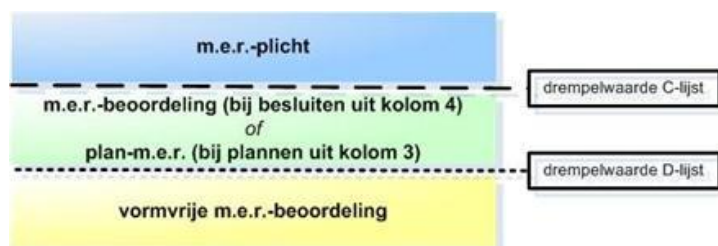
In het kader van bestemmingsplan Aanlegplaatsen Vreeland-Noordoost, Gemeente Stichtse Vecht
SAB, 2 maart 2016

Inleiding

Het doel van de milieueffectrapportage (m.e.r.) is dat bij de besluitvorming over plannen en besluiten het milieu een volwaardige plaats krijgt met het oog op de bevordering van een duurzame ontwikkeling. Hierdoor kan verontreiniging en aantasting van het milieu voorkomen worden door aanpassing van het project of het treffen van maatregelen.

De activiteiten waarvoor een milieueffectrapportage dient te worden uitgevoerd, zijn opgenomen in de bijlagen bij het Besluit m.e.r., in onderdeel C en D. Onderdeel C bevat activiteiten, plannen en besluiten waarvoor het doorlopen van een m.e.r. verplicht is. Onderdeel D bevat activiteiten, plannen en besluiten waarvoor het maken van een m.e.r.-beoordeling verplicht is.

De activiteiten zijn in de meeste gevallen verbonden aan een drempelwaarde. Als een activiteit zoals genoemd in onderdeel C onder de drempelwaarde valt, dan kan deze nog wel m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn (of in voorkomende gevallen plan-m.e.r.-plichtig). Als activiteiten zoals genoemd in onderdeel D onder de drempelwaarde vallen, dan betekent dit (zie artikel 2, lid 5, onder b van het Besluit m.e.r.) dat er een vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te worden uitgevoerd. Het onderstaande schema verduidelijkt deze systematiek:

Schematische weergave m.e.r.

De vormvrije m.e.r.-beoordeling is een toets die moet uitwijzen of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r.-beoordeling noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor m.e.r.

Onderhavig plan

Onderhavig plan wordt als activiteit genoemd in onderdeel D van de bijlage van het Besluit m.e.r. . De jachthaven (aanlegplaatsen) valt onder categorie 10.b van onderdeel D van de bijlage van het Besluit m.e.r.. Het gaat hier om 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van jachthavens'. De relevante drempelwaarde bij deze categorie is een oppervlakte van 25 ha of meer of 100 ligplaatsen of meer. In gevoelige gebieden geldt verder een oppervlakte van 10 ha of meer.

Onderhavig plan betreft de realisatie van 60 ligplaatsen en betreft dus een plan onder de drempelwaarde van 100 ligplaatsen. Verder is onderhavig plan gelegen in een gevoelig gebied, namelijk de Nieuwe Hollandse Waterlinie (zie ook verderop in deze notitie voor een nadere beschrijving), hetgeen een gebied is waar behoud en herstel van de bestaande landschapskwaliteit voorop staat (zie de definitie in onderdeel A, bijlage van het Besluit m.e.r.). Het plangebied van het bestemmingsplan is ca. 2,4 ha en de beoogde locatie van de aanlegplaatsen is minder dan 1 ha groot. Ook de van toepassing zijnde drempelwaarde van 10 ha wordt dus ruimschoots onderschreden.

De plaats waar de activiteit wordt verricht

Algemeen

Het plangebied ligt ten noorden van de kern Vreeland aan de oostzijde van de rivier de Vecht. Het betreft in de bestaande situatie een grotendeels agrarisch perceel. Als het vriest, wordt het weiland onder water gezet om dit te gebruiken als ijsbaan. Dat het perceel als zodanig wordt gebruikt is te zien aan de lichtmasten. Er bevindt zich een verenigingsgebouw op het plangebied ten behoeve van de ijsbaan. Tevens bevindt zich binnen het plangebied een historische groepsschuilplaats; een bunker die behoort tot de Nieuwe Hollandse Waterlinie en als zodanig is beschermd. Het perceel wordt ontsloten via de Bergweg, die is gelegen op de dijk langs de Vecht.

Zicht op plangebied, de lichtmasten en het verenigingsgebouwtje zijn herkenbaar

Bergweg in Zuidelijke richting t.h.v. plangebied

Ten zuiden grenst het plangebied aan ten eerste de bestaande verf-, vernis en vatenfabriek Greif Nederland b.v., gevestigd aan de Bergseweg 6. Ten zuidoosten grenst het plangebied aan de herontwikkelingslocatie Vreeland-Oost. Op deze locatie maakt de bestaande bedrijfsbebouwing plaats voor woningbouw. Verder naar het zuiden ligt de kern Vreeland. Ten westen grenst het plangebied aan de Vecht. Ten noorden en noordoosten grenst het plangebied aan het buitengebied en aan enkele verspreid gelegen woningen aan de Bergseweg.

Bedrijf aan de zuidzijde van het plangebied

Woningen aan de noordzijde van het plangebied

Landschap

Het plangebied is gelegen in een hoofdzakelijk open uitgestrekt agrarisch weidelandschap. Meer noordelijk richting de Vecht is er sprake van een half open stroomruggenlandschap en een open poldergebied. Het plangebied maakt deel uit van polder de Dorssewaard.

Cultuurhistorie

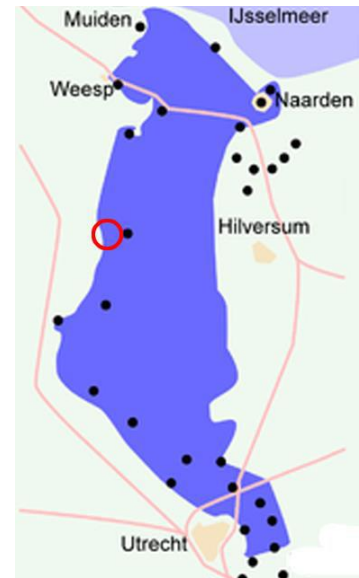
Het plangebied ligt aan de (Utrechtse) Vecht. In de middeleeuwen was de Vecht een belangrijke scheepvaartbinding tussen Zuiderzee enerzijds en de Rijn anderzijds. Grote steden in de nabijheid zoals Amsterdam en Utrecht kwamen mede door de Vecht tot grote bloei. In de 17^e eeuw werd de

Vecht populair bij Amsterdamse kooplieden en zij lieten veel nieuwe buitenplaatsen bouwen en bestaande middeleeuwse kastelen verbouwen.

De Vecht is nooit grootschalig gekanaliseerd en hierdoor heeft het haar karakter behouden. De bebouwing bevindt zich dicht langs de rivier op de smalle oevervallen. De bestaande vaak smalle wegen dicht langs de rivier zijn veelal in het verleden gebruikt als jaagpad of trekweg voor de trekschuiten tussen Amsterdam en Utrecht.

Het plangebied ligt verder in de Nieuwe Hollandse Waterlinie. De Nieuwe Hollandse Waterlinie is een belangrijke verdedigingslinie uit de Nederlandse geschiedenis. De waterlinie lag als een beschermende krans rondom de steden van Holland, 85 kilometer lang en 3 tot 5 kilometer breed. De grote historische waarde heeft in 2005 geresulteerd in de aanwijzing van de Nieuwe Hollandse Waterlinie als nationaal landschap. In 2009 is de aanwijzingsprocedure gestart tot Rijksmonument.

De Nieuwe Hollandse Waterlinie vormt een samenhangende structuur van inundatiegebieden, forten en verdedigingswerken. Onderhavig plangebied is in polder Dorssewaard gelegen, die deel uitmaakte van een inundatiegebied. De inundatiegebieden konden, mocht dit nodig zijn, onder water worden gezet. Om die reden zijn deze gebieden lang open gebleven. Ook mocht er in deze gebieden niet worden gebouwd omdat de vrije schootsvelden van de forten niet mochten worden gehinderd.

Ligging plangebied t.o.v. Nieuwe Hollandse Waterlinie

Binnen het plangebied bevindt zich een groepsschuilplaats (bunker).

Deze maakt onderdeel uit van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en geniet voorbescherming als rijksmonument. Het betreft een type P groepsschuilplaats (nummer 158) die dateert uit de jaren '30 van de 20^e eeuw. Dit soort schuilplaatsen was bedoeld voor tien tot twaalf militairen die hier konden schuilen tijdens artilleriebeschietingen. Op de volgende kaart is aangegeven hoe het plangebied met daarbij de bijbehorende is gelegen ten opzichte van het dichtstbijzijnde fort (Fort Kijkuit) en het bijhorende inundatiegebied. In de nabijheid van het plangebied bevinden zich een enkele vergelijkbare groepsschuilplaatsen, veelal langs de Kleiwee.

De kern Vreeland vormt verder een fraai dorpsgezicht dat wordt gekenmerkt door de bijzondere cultuurhistorische waarde. Een gedeelte van de kern van Vreeland is als beschermd dorpsgezicht aangewezen. Op een afstand van ruim 500 meter ten zuidoosten van het plangebied ligt verder het terrein met de (ondergrondse) resten van het voormalige kasteel Vredelant. Aan de Kleiwee bevinden zich zoals gesteld enkele historische kazematten.

Archeologie

Het plangebied ligt direct aan de Vecht bij Vreeland op een hoger gelegen rivierinversierug dan wel op een crevasse. Langs de oevers van deze rivier heeft mogelijk bewoning plaatsgevonden vanaf de late ijzertijd. Om deze reden is er een verhoogde kans op het aantreffen van archeologische waarden.

Natuur (Natura 2000 gebied)

Het plangebied ligt op circa 600 meter van het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen. Het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen bestaat uit een reeks van laagveengebieden tussen de Vecht en de Utrechtse Heuvelrug. In het gebied bevinden zich door turfwinning ontstane meren en plassen. Enkele plassen zijn aanzienlijk verdiept door zandwinning. De Oostelijke Vechtplassen is een belangrijk gebied voor soorten van rietmoerassen. Belangrijke natuurwaarden zijn de begroeiingen

van open water, de trilvenen, de grote oppervlakte aan moerasbos, populaties moeras- en watervogels, populaties van de Noordse woelmuis, grote aantallen foeragerende vleermuizen en een aantal vissoorten.

Ligging plangebied (rode ster) in relatie met Natura 2000 gebied

Water

De Vecht is een waterlichaam conform de Kaderrichtlijn Water (KRW). De KRW stelt dat ontwikkelingen in/nabij waterlichamen de kwaliteit (in dit geval het GEP: goed ecologisch potentieel) ervan niet negatief mogen beïnvloeden.

Externe veiligheid

Binnen de verf-, vernis en vatenfabriek Greif Nederland b.v. aan de Bergseweg 6 worden gevaarlijke stoffen opgeslagen, die vallen onder de Publicatierreeks gevaarlijke stoffen 15 (PGS15). De realisatie van onderhavig plan in de nabijheid van een risicobron kan betekenen dat het externe veiligheidsrisico toeneemt.

De kenmerken van het potentiële effect

Op grond van de kenmerken van het project en de ligging, kan de ontwikkeling in potentie de volgende effecten hebben:

- effecten op geluid;
- effecten op landschap;
- effecten op cultuurhistorische waarden;
- effecten op archeologische waarden;
- effecten op natuur;
- effecten op water;
- effecten op externe veiligheid.

Hieronder wordt op al deze aspecten ingegaan.

Effecten op geluid

Het plangebied grenst aan de noordzijde aan enkele woningen (Bergseweg 14/14a) en ook zijn aan de overzijde van de Vecht woningen gelegen (Vechtoever en Nigtevechtseweg). Er kan sprake zijn van een negatief milieueffect op deze woningen als gevolg van onderhavig plan.

De bestaande ijsbaan is gesitueerd aan de oostzijde van het plangebied. De dichtstbij deze voorziening gesitueerde woningen zijn Bergseweg 14 en 14a. Tot op heden heeft het ijsplezier niet geleid tot klachten van omwonenden. Geconstateerd kan worden dat de geproduceerde geluidsbelasting binnen een zeer klein tijdsbestek plaatsvindt en geen overlast voor omwonenden oplevert.

De aanlegplaatsen en het nieuwe clubgebouwtje zijn in beginsel het dichtst bij de woningen aan de overzijde van de Vecht gesitueerd. Daarbij komen de aanlegplaatsen op ongeveer 50 meter en het clubgebouwtje op ongeveer 125 meter van de dichtstbijzijnde woningen te liggen.

De VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) geeft indicatieve hinderafstanden voor diverse typen bedrijven/funcities. De VNG-publicatie kent aan "jachthavens met diverse voorzieningen (SBI 932)" de afstand van 50 meter tot een rustige woonwijk toe (categorie 3.1). Er zijn geen woningen binnen deze zone gelegen, uitgezonderd de woning Bergseweg 14, wat de woning van de initiatiefnemer zelf is. Om die reden hoeft geen geluidshinder te worden verwacht.

Ook gezien de aard van het plan hoeft geen geluidshinder te worden verwacht. De aanlegplaatsen worden benut door kleine vaartuigen met lichte motoren en de activiteiten vinden verspreid plaats. Er is reeds sprake van veel verkeer van vaartuigen op de Vecht. Mede aangezien de haven op geruime afstand van woningen ligt en verscholen ligt achter de dijk, wordt verwacht dat het achtergrondniveau overheerst.

Gezien voorgaande is geen sprake van een noemenswaardig negatief milieueffect op het aspect geluid.

Effecten op landschap

Het polderlandschap wordt niet aangetast, doordat de nieuwe haven zo dicht mogelijk op de Vecht wordt gerealiseerd. Hiermee is nauwelijks sprake van oppervlakteverlies van het open polderlandschap. Bovendien is geen sprake van de realisatie van hoog opgaande elementen.

De realisatie van het plan maakt het tevens mogelijk om het Liniepad te realiseren. Het Liniepad heeft tot doel verschillende elementen beter bereikbaar en beleefbaar te maken. Hiermee wordt het landschap beter beleefbaar. Hiermee is geen sprake van een milieueffect op het gebied van landschap.

Effecten op cultuurhistorische waarden

Wat betreft de rivier de Vecht kan het volgende worden gesteld. De nieuwe haven wordt zodanig aangelegd dat slecht een zeer korte vergraving van de oeverwal en doorbrekening van de waterkering nodig is. De doorgang van de haven richting de Vecht is hiermee zo klein mogelijk gehouden. Hiermee blijkt de doorgaande lijn van het cultuurhistorisch waardevolle jaagpad (de huidige Bergseweg) gehandhaafd. Het plan heeft geen belangrijk negatief effect op de bestaande cultuurhistorische waarde van de Vecht.

Wat betreft de Nieuwe Hollandse Waterlinie kan worden gesteld dat de beleefbaarheid van het open poldergebied (de Dorssewaard) als inundatiegebied volledig behouden blijft. Het plangebied bevindt zich aan de rand van de polder Dorssewaard en aan de rand van de bebouwde kom van Vreeland. Hier is reeds in de bestaande situatie geen sprake meer van een volledig open landschap. Als gevolg van onderhavig plan vindt geen wezenlijke wijziging van de landschapsstructuur plaats. Ook worden er geen hoge opgaande elementen binnen het plan gerealiseerd die zichtbaar zijn vanuit de Dorssewaard. Er is hiermee geen sprake van een negatief effect op de bestaande cultuurhistorische waarde van de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Wat betreft de groepsschuilplaats/bunker kan ten eerste worden gesteld dat met deze bunker rekening is gehouden bij het ontwerp van de om te leggen waterkering. De kazemat wordt niet gebruikt als een waterkerend onderdeel van de nieuwe waterkering. Hiermee wordt de cultuurhistorische waarde van de kazemat niet aangetast.

Verder kan worden gesteld dat onderhavig plan biedt kansen om de schuilplaats te restaureren en geschikt te maken voor educatieve doeleinden. Ook biedt de realisatie van het plan zoals gesteld de kans de mogelijkheid om het Liniepad te realiseren, waarmee verschillende elementen, waaronder de bunker beter bereikbaar en beleefbaar kan worden gemaakt. Hiermee kan de cultuurhistorische waarde worden versterkt en kan deze beter beleefbaar worden gemaakt. Er is in totaal daarmee sprake van een positief milieueffect.

Onderhavig plan heeft ten slotte geen invloed op de bestaande cultuurhistorische waarden in de kern Vreeland.

Effecten op archeologische waarden

Om de effecten op archeologische waarden in beeld te brengen is er een archeologisch bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek uitgevoerd (zie paragraaf 4.5 van de bestemmingsplantoelichting). Beide rapporten hadden mede betrekking op het plangebied. Uit het onderzoek blijkt dat langs de Vecht een oeverwal ligt die het best ontwikkeld en bewaard lijkt op het perceel waar de aanlegplaatsen worden gerealiseerd. Door bodemingrepen is de oeverwal van de Vecht echter reeds aangetast. Daardoor kunnen van archeologische grondsporen van activiteiten op de oeverwal alleen de diepere delen nog aanwezig zijn. Echter: aanwijzingen voor dergelijke sporen zijn er niet. Er zijn geen aanwijzingen voor een archeologische vindplaats. Hiermee worden negatieve milieueffecten van het plan op de archeologische waarden niet verwacht.

Effecten op natuur (Natura 2000 gebied)

Er is nader onderzoek (zie paragraaf 4.6.1 van de bestemmingsplantoelichting) gedaan om de effecten van het plan op de beschermde natuur in beeld te brengen. Op basis van de uitgevoerde toetsing wordt geconcludeerd dat het optreden van (significant) negatieve effecten op kwalificerende habitattypen en soorten van het Natura 2000-gebied met zekerheid kan worden uitgesloten. In een volgend onderzoek is de bovenstaande conclusie over eventuele effecten op het Natura 2000 gebied nader onderbouwd en geanalyseerd. De conclusies onderschrijven in grote lijnen het eerdere onderzoek. Hiermee is er sprake van een niet noemenswaardig tot neutraal milieueffect.

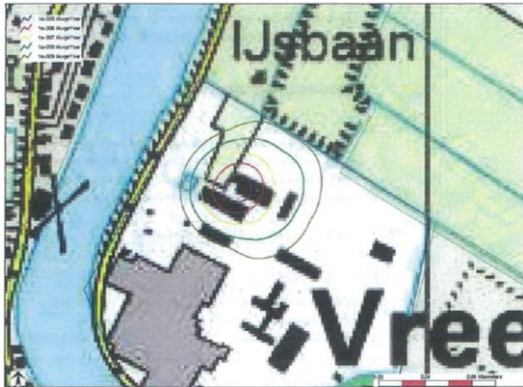
Effecten op water (secundaire waterkering)

Er is een geotechnisch advies opgesteld inzake de beoogde verplaatsing nieuwe waterkering (zie paragraaf 4.9 van de bestemmingsplantoelichting). Deze rapportage heeft als ondersteuning gediend bij het opstellen van een dijkverleggingsplan. Uit het geotechnische advies blijkt dat de beoogde verplaatsing niet zal leiden tot negatieve effecten wat betreft de stabiliteit en overstromingsgevaar.

Effecten op externe veiligheid

Er is een kwantitatieve risicoanalyse (QRA) uitgevoerd om te bepalen wat de externe veiligheidsrisico's zijn (zie paragraaf 4.10 van de bestemmingsplantoelichting). Hieruit blijkt dat het groepsrisico nihil is en dat onderhavig plan, gezien de aanwezige PSG15-opslag, niet leidt tot negatieve milieugevolgen.

Verder is er specifiek gekeken of de opslag van deze PGS15-stoffen mogelijk leidt tot veiligheidsrisico voor de om te leggen waterkering. Formeel mag op grond van de Keur de invloedszone van de PSG-opslag zich niet bevinden in de beschermingszone van de waterkering. Er is getoetst of dit het geval is. Dit is gedaan op basis van de voornoemde QRA. Hierin is navolgende figuur opgenomen.

Figuur plaatsgebonden risicocontouren PGS15-opslag

Uit de figuur blijkt dat de plaatsgebonden risicocontouren (van binnen naar buiten zijn het de 10-5, 10-6, 10-7, 10-8 en 10-9 contour) allemaal binnen het bedrijfsterrein vallen van de fabriek. Om die reden kan worden aangenomen dat er geen sprake is van een negatief effect op de externe veiligheid

Conclusie

Op grond van de voorgaande afweging komt het bevoegd gezag tot de conclusie dat belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn uitgesloten. Op grond van het voorgaande oordeelt de gemeente dat de realisatie van de woonwijk geen activiteit is die op grond van de Wet milieubeheer verplicht tot het opstellen van een m.e.r. of een m.e.r.-beoordeling.